

KOMENTARZ BIEŻĄCY

2 maja 2023

Raport NBP: kontynuacja stopniowego ograniczania pesymizmu przedsiębiorstw.

- Według najnowszego raportu NBP nt. koniunktury w przedsiębiorstwach (tzw. „Szybki monitoring”) w I kw. 2023 r. ocena bieżącej sytuacji ekonomicznej ankietowanych firm po raz kolejny lekko poprawiła się. Jednocześnie, pomimo tej poprawy, w dalszym ciągu nastroje kształtują się wyraźnie poniżej długookresowej średniej.
- Z początkiem br. swoją sytuację lepiej oceniali firmy przemysłowe i budowlane (charakteryzujące się jednak wciąż najniższym poziomem oceny), pogarszała się natomiast nadal ocena sytuacji firm usługowych, w tym oferujących usługi konsumenckie i nierynkowe. W odniesieniu do wielkości przedsiębiorstw, poprawa nastrojów dotyczyła tylko największych firm, podczas gdy w grupie MSP ocena bieżącej sytuacji w I kw. cały czas pogarszała się.
- W I kw. poprawie ocen przedsiębiorstw sprzyjało ograniczenie problemu kosztów surowców, choć w dalszym ciągu ten czynnik pozostawał największą i historycznie silną barierą rozwoju. Uniknięcie kryzysu energetycznego w Europie, brak eskalacji ryzyka geopolitycznego, sprzyjały także zapewne obniżeniu bariery niepewności. Wśród najważniejszych barier rozwoju, których znaczenie nieco wzrosło w skali kwartału należy wymienić natomiast: koszty pracy, otoczenie podatkowe i prawne jak również ograniczony popyt.
- Podobne tendencje obrazuje wskaźnik oczekiwań przedsiębiorstw. Prognozy zarówno na jeden kwartał, jak i roczne poprawiły się, jednak w dalszym ciągu pozostają słabe w porównaniach historycznych. Poprawę optymizmu prognoz notowano w większości analizowanych branż, przy ich pogorszeniu jedynie w sekcji górnictwo oraz dostawa wody.
- W zakresie prognoz krótkookresowych wyniki badania wskazują na utrzymujący się spadek popytu, choć skala tego spadku ponownie osłabła. Prognozy wskazują także na utrzymanie dotychczasowych trendów, tj. lepszego popytu eksportowego wobec popytu wewnętrznego.

Departament Rynków

Finansowych i Analiz

bosbank.analizy@bosbank.pl

Łukasz Tarnawa

Główny Ekonomista

+48 696 405 159

lukasz.tarnawa@bosbank.pl

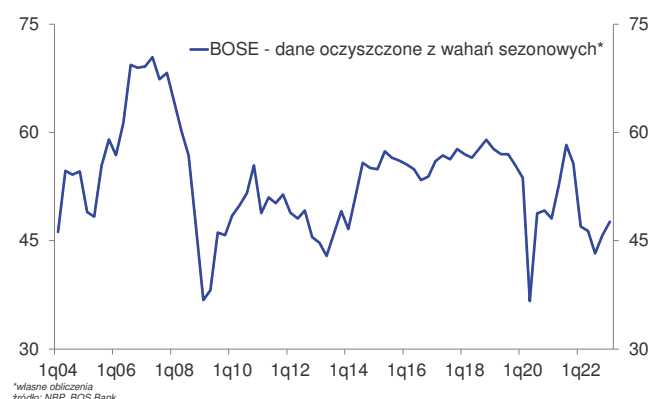
Aleksandra Świątkowska

Ekonomista

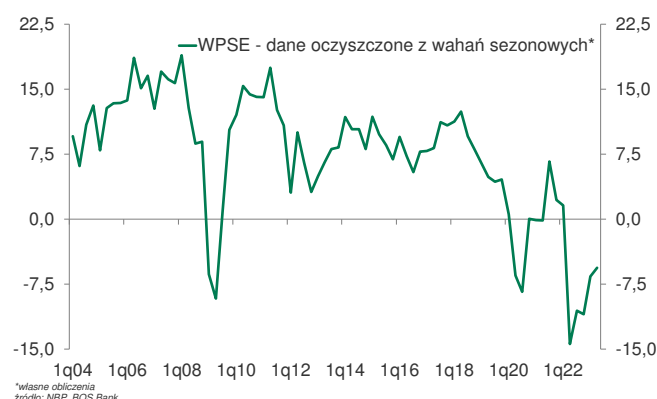
+48 515 111 698

aleksandra.swiatkowska@bosbank.pl

Wskaźnik bieżącej oceny sytuacji ekonomicznej BOSE

Wskaźnik prognoz sytuacji ekonomicznej WPSE

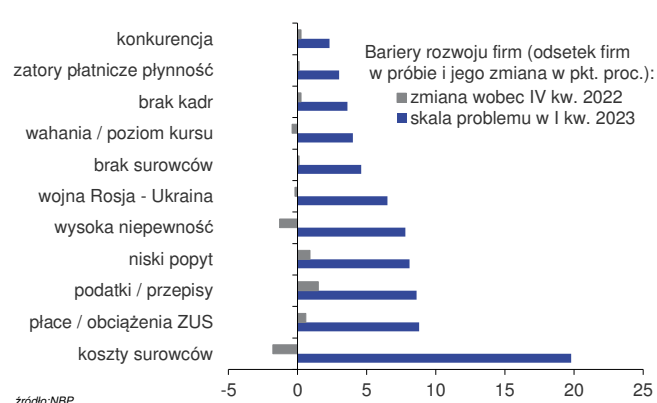

- Prognozy popytu krajowego silnie ogranicza zapewne wcześniejszy dynamiczny wzrost zapasów, który obecnie przekłada się na szczególnie wysoki pesymizm wśród producentów dóbr zaopatrzeniowych. Obecnie ta grupa producentów charakteryzuje się najstabszymi perspektywami popytu, słabszymi nawet od producentów konsumpcyjnych dóbr trwałych, wśród których oczekiwania popytowe z początkiem br. wyraźnie poprawiły się po wcześniejszych dynamicznych spadkach.
- Zdecydowanie więcej optymizmu firmy przedstawiają wobec rocznych prognoz popytu, co jest związane z silniejszym ograniczeniem niepewności i większą skalą poprawy rocznych ocen własnych. W rocznym horyzoncie przedsiębiorcy oczekują stabilizacji popytu krajowego oraz relatywnie szybkiego wzrostu popytu zagranicznego. Te prognozy cechuje natomiast spore zróżnicowanie branżowe, najkorzystniejsze prognozy popytu formułują firmy usługowe oraz producenci dóbr inwestycyjnych, z kolei najstabsze producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych oraz firmy związane z energetyką.
- Wyniki badania NBP potwierdzają, że dotek koniunktury krajowej gospodarki najprawdopodobniej miał miejsce na przełomie roku. Jednocześnie jednak wciąż wysokie poziomy kosztów (pomimo korekty spadkowej cen) będą hamowały skalę poprawy aktywności, jak również ocen przedsiębiorstw ich sytuacji własnej. Istotnym czynnikiem w nadchodzących kwartałach osłabiającym wyniki krajowej gospodarki będzie ograniczenie kumulacji zapasów (silnej pod koniec 2021 r. i w I poł. 2022 r.). Z początkiem br. większość firm deklarowała bowiem zbyt wysoki ich poziom. Mniej optymistyczni, wobec oczekiwań przedsiębiorców, jesteśmy z kolei co do perspektyw eksportowych. Jakkolwiek uniknięcie kryzysu energetycznego w Europie i otwarcie post-pandemiczne Chin silnie poprawia perspektywy wzrostu światowej gospodarki w br., to uważamy, że dotychczasowe historycznie silne zacieśnienie polityki pieniężnej w USA i strefie euro będzie skutkowało bardzo powolnym ożywieniem aktywności i tym samym ograniczonym ożywieniem popytu zagranicznego.
- Choć perspektywy popytu konsumpcyjnego pozostają raczej słabe, to wyniki badania są spójne z oczekiwaniami ich stopniowej poprawy od połowy roku. Przy wyraźnym spadku inflacji w II poł. roku dynamika realnych dochodów gospodarstw domowych powróci bowiem do dodatniego poziomu, co będzie stabilizowało wydatki gospodarstw domowych.

Wskaźniki prognoz popytu

Bariery rozwoju przedsiębiorstw

- Taka sytuacja będzie możliwa dzięki utrzymaniu solidnej – jak na generalnie trudną sytuację gospodarczą – sytuacji na rynku pracy. Choć wskaźnik prognoz zatrudnienia w II kw. po raz kolejny obniżył się, to wciąż utrzymuje się powyżej swojej długookresowej średniej. Cały czas możemy wskazywać na efekt braku dalszego zwiększania zatrudnienia / chęci zatrudnienia nieobsadzonych stanowisk niż jakiegokolwiek sygnały ograniczenia zatrudnienia.

- Jako pozytywny efekt należy także ocenić lekki spadek odsetka przedsiębiorstw planujących podwyżki wynagrodzeń. W dalszym ciągu pozostaje on bowiem bardzo wysoki na tle badań historycznych, a przy wciąż solidnej presji płacowej ogranicza ryzyko scenariusza eskalacji presji cenowo-płacowej w gospodarce. Po wzroście w I kw., w II kw. obniżyły się także prognozy firm co do wysokości planowanych podwyżek wynagrodzeń.

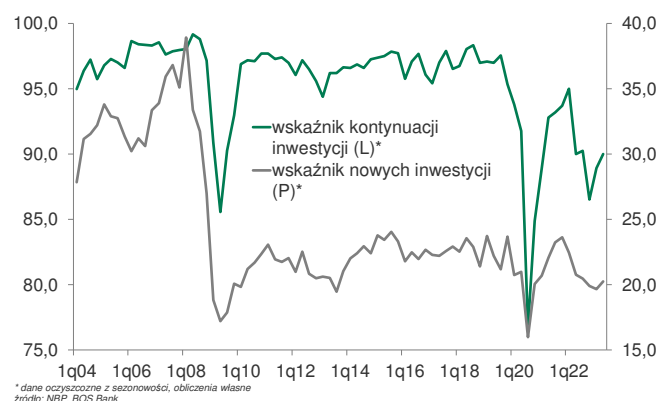
- Wskaźniki prognoz inwestycji na II kw. lekko poprawiły się, jednak biorąc pod uwagę ich niskie poziomy z przełomu roku, w dalszym ciągu utrzymywały się poniżej swoich długookresowych średnich. Nadal utrzymywało się także spore zróżnicowanie nastrojów inwestycyjnych w zależności od wielkości przedsiębiorstwa, przy sukcesywnej poprawie nastrojów inwestycyjnych w największych podmiotach. Taka sytuacja wskazuje na perspektywę wyższej wartości nakładów w gospodarce w porównaniu do wskaźników nastrojów, przy wciąż ograniczonej liczebności, ale większej skali projektów inwestycyjnych. Z drugiej strony wciąż bardzo słabe nastroje inwestycyjne w mniejszych podmiotach nie pozwalają oczekiwać trwałego trendu wzrostowego nakładów na środki trwałe firm.

- Pod koniec 2022 r. w przedsiębiorstwach silnie wzrosła wartość kosztorysowa nowo rozpoczętych inwestycji, świadcząca o rosnącej skali nowych inwestycji, ale zjawisko to było skoncentrowane branżowo i pod względem sektorów własności. Dynamiczne wzrosty koncentrowały się w branży energetycznej, a w ujęciu własnościowym w firmach publicznych, przy najstabszych wynikach w grupie krajowych firm prywatnych. Te dane pozostają z kolei spójne z naszym założeniem, że w 2023 r. głównym czynnikiem poprawiającym wyniki inwestycji w przedsiębiorstwach będą duże projekty współfinansowane ze środków UE, przy konieczności finalizacji projektów z perspektywy Budżetu UE na lata 2014-2020 do końca br., przy mniejszej skali inwestycji w szerokiej grupie przedsiębiorstw.

Wskaźniki prognoz rynku pracy

Wskaźniki prognoz inwestycji

- **Bieżąca stabilizacja sytuacji na rynku surowców, poza zmniejszeniem pesymizmu przedsiębiorców, przekłada się także na ograniczenie dalszego wzrostu prognoz podwyżek cen własnych przedsiębiorców.** Ten wskaźnik w I kw. obniżył się znacząco, choć oczywiście jego poziom pozostaje wysoki na tle danych historycznych. Taka sytuacja jest spójna z jednej strony z wyraźnym spadkiem wskaźników inflacji w gospodarce, ale wciąż ich podwyższonym poziomem. Z początku roku oczekiwane niższe tempo podwyżek cen własnych wynikało nie tylko z niższego tempa wzrostu cen surowców i materiałów, ale także z sygnalizowanego przez firmy nasilania się trudności w przeliczaniu wyższych kosztów na ceny finalne.

- Według danych NBP w I kw. 2023 r. dostępność finansowania bankowego poprawiła się. O wysokiej dostępności finansowania informowały duże firmy wobec wyraźnie słabszej dostępności w sektorze MSP. Wciąż jako główne przyczyny negatywnych decyzji kredytowych wskazywano czynniki niezależne od przedsiębiorstwa (np. obniżenie maksymalnej dostępnej kwoty kredytu, ryzyko branży) i brak zdolności kredytowej.

- Prognozy ankietowe NBP wskazują na niewielki wzrost popytu na kredyt w II kw. 2023 r. Odsetek firm zamierzających zwiększyć wykorzystanie finansowania bankowego lekko wzrósł (do 23,0% z 22,3% kwartał wcześniej). W ocenie NBP może to być związane z obserwowaną poprawą – choć z wciąż bardzo niskiego poziomu – optymizmu inwestycyjnego. Choć może się on przełożyć na wyższe zapotrzebowanie na długoterminowe finansowanie, to póki co jego skala będzie ograniczona.

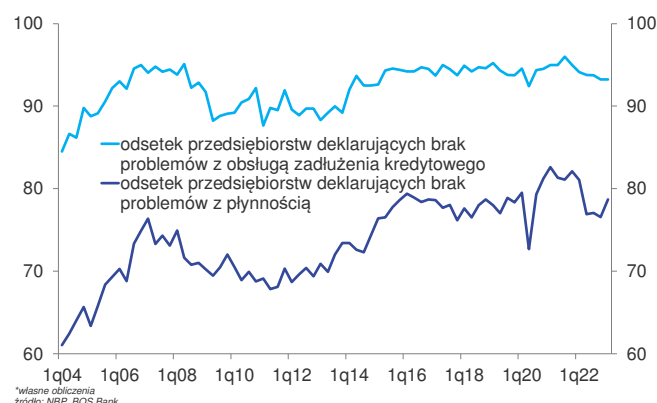
- W IV kw. 2022 r. średnia zdolność sektora przedsiębiorstw do obsługi zadłużenia kredytowego i pożyczkowego utrzymała się na wysokim poziomie (powyżej średniej długookresowej). Relatywnie niskie zadłużenie kredytowe i pożyczkowe firm przekłada się na ograniczony wzrost obciążeń odsetkowych w przypadku wzrostu oprocentowania tych środków. Z drugiej jednak strony w ocenie autorów raportu obniżająca się dynamika wyniku finansowego netto może obniżyć zdolność sektora do obsługi zobowiązań w przyszłości.

- W I kw. 2023 r. deklarowana (wg wyników ankiety NBP) zdolność przedsiębiorstw do terminowej obsługi zadłużenia kredytowego nie zmieniła się istotnie w skali kwartału, a udział firm nie zgłaszających problemów w tym zakresie pozostał zbliżony do długookresowej średniej (tj. 93,2% wobec 93,4%).

Wskaźniki zadłużenia kredytowego

Wskaźniki sytuacji płynnościowej i obsługi zadłużenia kredytowego

WAŻNA INFORMACJA: Niniejszy materiał ma charakter prognozy, został opracowany wyłącznie w celu informacyjnym i nie może być traktowany jako doradztwo ani porada inwestycyjna. W szczególności nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Nie jest to forma reklamy ani oferta sprzedaży jakiegokolwiek usługi oferowanej przez BOŚ Bank. Przedstawione w niniejszej publikacji opinie i prognozy są wyrazem niezależnej oceny autorów w momencie ich wydania i mogą ulec zmianie bez zapowiedzi. Informacje, w tym dane statystyczne, zawarte w materiale pochodzą z ogólnie dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak BOŚ Bank nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. BOŚ Bank nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale.

Niniejszy dokument stanowi własność BOŚ Bank. Materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło. Powielanie bądź publikowanie niniejszego raportu lub jego części bez pisemnej zgody BOŚ Bank jest zabronione.

Bank Ochrony Środowiska Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32, 00-832 Warszawa, zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS: 0000015525 NIP: 527-020-33-13; kapitał zakładowy: 929 476 710 zł wpłacony w całości.